

نيبالي

इस्लाम को परिचय

ما هو الإسلام

ला इलाहा इल्लल्लाहो मुहम्मदुरंसूलुल्लाह

इस्लाम को परिचय

लेखक:

मोहम्मद इदरीस "नेपाली'' शिक्षक जामिया सिराजुल उलूम

प्रकाशक:

जामिया सिराजुल उलूम अल सिर्फया प्राचानगर, कृष्णनगर-कृषिलवस्तु (नेपाल) पहिलो प्रकाशन साल - वि. सं. २०४५-४-११

प्रकाशित प्रति - १,०००/एक हजार

सर्वाधिकार लेखकमा सुरक्षित छ।

मनतब्य

श्री मोहम्मद इदरीस "नेपाली" द्वारा लिखित "इस्लामको परिचय"
नामक पुस्तिका मेले गहिकिलो रुपले हेर्रे कारण यसमा इस्लामिक
नियम सम्बन्धी सामान्य लेखन को साथ वहां ले सार गिमत रूपमा
गर्नुभएको ब्याख्याले कुनै पिन मुसलमान दाजु भाई, दिदी बहिनी तथा
अन्य वर्ग जाति जो यस धमं प्रति केही जानकारी राख्न चाहुनु हुन्छ, निकं
लाभप्रद हुने विश्वास प्रकट गर्दछु। हाम्त्रो राख्ट्रीय भाषा नेपालीमा
लिखित यो पुस्तिका र लेखक द्वारा लिखित अन्य दुई पुस्तिका "ईस्लाम
को उपदेश" र "नमाजे ससनून" बाट हाम्त्रो भाषाको विकास एवं
उत्थानमा समेत विशेष योगदान पुन्याउंछ भन्ने कुराको आशा लिए
को छु।

यो पुस्तिका मुसलमान जातिको लागि नैतिक, बौद्धिक, धार्मिक एवं सामाजिक स्तरले आ-आपनो जीवन ब्यतीत गर्ने सम्बन्धमा निर्देशक का पथ प्रवर्शक हुने कुरामा कुने अध्युक्ति वेखिदैन। लेखक द्वारा गरिए को यस्ता प्रयास हरूबाट उहां बास्तवमा धम्यवाद को पात्र हुनु हुन्छ। उर्दू र अर्बो भाषा बाहेक नेपाली भाषामा यस्ता पुस्तिका हरूको खड़ेरी परेको ठाउंमा उहांको देन साह्ने नै सराहनीय छ।

> मेहदी हसन अधिवक्ता कपिलवस्तु तौलिहवा (नेपाल)

दुई शब्द

म सर्वशक्तिमान अल्लाहको कृतज्ञ छु। जसले मलाई ज्ञान विवेक प्रदान गःयो। यस पछि उसको अन्तिम संन्देख्टा हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलहे वसल्लम माथि अनेकौं दक्द र सलाम अवतरित होस्। साथै प्रजा प्रेमी हास्त्रो राजा श्री ५ वीरेन्द्र वीर विक्रम शाह देव सरकारको दीर्घायु को कामना गर्द छु। मौसूफ सरकारको छवछायामा हास्त्रो देश सामाजिक, आणिक, शैक्षिक र धार्मिक क्षेत्रमा अगाड़ी लम्की रहेको छ र हामी सम्पूर्ण देशवासी हक्ष्ते आफ्नो-आफ्नो धर्मको विकास एवं उन्नति स्वतन्त्रता पूर्वक गर्दे आएका छौं।

हाम्रो मुन्दर शान्त विशाल देश नेपालको कुना काष्चामा छिरिएर बसेका हाम्रा मुसलमान दाजु भाईहरुलाई धार्मिक स्वतन्त्रता भए त पनि इस्लामो शिक्षा को अभावले गर्दा इस्लामिक तौर तरीकाले जीवन ब्यतोत गर्न असम्भव छ । तसर्थ इस्लामको बारेमा मुसलमान जातिलाई मात्र उचित जानकारी गराउने पवित्र उद्देश्य लिई यो पुस्तिका लेख्न प्रयास गरेको छु । हुन त मैले यस भन्दा पहिले पनि "इस्लामको उपदेश" र "नमाजे मसनून" नामक दुईटा पुस्तिकाहरु राष्ट्रीय भाषा नेपालोभा नै प्रकाशित गराई सकेको छु । जसको बारेमा मुसलमान दाजु भाईहरुले जनाउनु भएको प्रति क्रिया सन्तोषप्रद छ ।

उपरोक्त दुइटा पुस्तिकाबाट लामाविनत मुसलमान दाजु माई हरुको प्रेणा पाएर र उहांहरुको चांसो अनुसार नै मैले इस्लामी शिक्षा को आवश्यकता, महत्व तथा इस्लाम धर्म को मूल मन्त्र रत्यसको अर्थ के हो ? भन्ने कुराको सार तथ्यमा आधारित "इस्लामको परिचय" शोषंकमा यो तेस्रो पुस्तिका हास्रा दाजु भाईहरू समक्ष त्याएको छु।

मलाई आशा छ कि यस पुरितकाबाट अर्बी, उर्दू न पढ़ेका मुसलमान वर्गका लागि लाभप्रद हुनेछ, साथै हास्त्री राष्ट्रीय भाषा नेपाली को विकास हुनमा निकै सधाउ हुनेछ।

यस ग्रुम कार्यमा सुसल्लाह दिएर सहयोग पुःयाउने साथोहरु तथा यस पुस्तिकामा भएका भाषिक बृटि को सुधार गर्नमा अभिनो अमूल्य समय दिई सहयोग पुःयाउनु भएका दाजु अधिवक्ता "श्री मेहदो हसन ज्यु" प्रति हार्दिक आभार ब्यक्त गर्दछु।

अन्तमा कृपालु अल्लाहसित प्रार्थना के छ भने मेरो यस सानो कार्य एवं प्रयास लाई सफल पारुन् र यसको माध्यमबाट हामी सबैलाई इस्लाम को नियम बमोजिम कर्मगरि जीवन व्यतीत गर्न सबज्ञान प्राप्त गरुन् (आमीन)।

> लेखक मोहम्मद इदरीस नेपाली न. पं. तौलिहवा वा. नं. क्ष महुदा कपिलवस्तु (नेपाल)

बिस्मिल्ला हिर्रहमानिर्रहीम

इस्लाममा शिक्षाको स्थान

बिस्मिल्ला हिर्रहमानिर्रहीम

नहमदोहू व नोसल्ली अला रसूलेहिल करीम ।
हरेक मुसलमानहरु दृढ़ता पूर्वक यो समझन्छन् कि संसारमा
अल्लाहको सबै भन्दा ठूलो धन (नेमत) इस्लाम हो । यस
कुरालाई स्वयं अल्लाहले पनि आपनो सबै भन्दा ठूलो धन
ठहराएको छ । कुर्आनमा अल्लाहले भनेको छ—

"अलयोमा अकमल्तो लक्षुम दीनकुम व अत मम्तो अलैकुम नेमतो व रज़ीतो लकोमुल इस्लामा दीना" (सूरः मायदा)

अर्थ :-

''आज मैले तिस्रो धर्म तिस्रो लागि पूरा गरिदिएँ र तिमी माथि आपनो धनको पूर्ण पूँजी अवतरित गरिदिएँ, र तिस्रो लागि यसकुरालाई रुचाएँ, कि तिस्रो धर्म इस्लाम होस्"।

हेर्नु होस् ! उसै त अल्लाह तआलाले आकाश पातालमा भएको हरेक वस्तुहरुलाई भानव कल्याणका लागि पैदा गरेको छ । जस्तै- हावा, पानी, आगो, चन्द्र, सूर्य तथा अनेकों प्रकारको फल र अन्न आदि। यो अल्लाहका यस्ता फल (नेमत) हुन्, जस माथि मानिसको जीवन निर्भर छ । मेरो आफ्नो विचर अनुसार हाम्रो लागि हावा अति आवश्यक चीज हो, किन भने यदि हावा पांच मिनटको लागि भई दिएन भने मान्छे जीवित रहन सक्देनन् । यस्तो महत्व पूर्ण र आवश्यक वस्तुहरुलाई अल्लाहले कुर्आनमा आपनो नेसत र धनको पूँजी भनेको छैन । कारण के छ भने यो वस्तुहरू संसारिक हुन् । यिनी हरूवाट संसारमा मात्र लाभ उठाउन सिकन्छ तर इस्लाम तथा कुर्आन दुबै लोकमा लाभ दिलाउन सक्छन् । इस्लाम र कुर्आन को अनुकरण गर्नाले संसारमा पनि सफलता प्राप्त हुन्छ र अन्तमा बैकुण्ठ सम्म पुऱ्याउँछ । यसं कारण अल्लाहले इस्लाम र कुर्आनलाई आफ्नो धनको पूँजो ठहराएको छ। यसोहुनाले प्रस्थेक मुसलमान अल्लाहको कृतज्ञ छ कि अल्लाहले उसलाई हजरत मोहम्मदको उम्मत [अनुयायी] मा जन्म दिएको छ। हजरत मोहम्मदको माध्यमबाट मुसलमानहरुलाई कुर्आन प्राप्त भएको छ ।

अल्लाह तआलाले मुतलमान माथि जुन उपकार अव-तरित गरेको छ । त्यस उपकारको हक अदा गर्नु हरेक माथि अनिवार्य छ, किन भने जुन ब्यक्तिले कसैको उपकारको हक अदा गर्दैन, ऊ कृतघ्न हुन्छ । अल्लाहले गरेको उपकार-लाई बिसर्नु नै मानिसको सबै भन्दा ठुलो कृतघ्नता हो। अब प्रश्न के उठ्छ भने अल्लाहको उपकारको हक कसरी अदा गर्न सिकन्छ? म इस्लामको नियम बमोजिम जवाफ के दिन्छु भने जब अल्लाहले तपाईलाई पुहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको अनुयायीमा जन्म दिएको छ त उसको यस उपकारको सही शुक्रिया भुसलमान बनेर नै गर्न सक्तु हुन्छ । यसबाहेक खुदाको यस महान उपकारको हक तपाई अरु कुनै तरिकाबाट अदा गर्न सक्तु हुन्न। अल्लाहको जित ठूलो उपकार तपाई माथि छ, उति नै ठूलो वण्ड उसको उपकारको अवहेलना गर्नुमा पनि छ । अल्लाहले हामी सबैलाई यस दण्ड र संकट बाट बचाओस् । (आमीन)

फेरि प्रश्नके उठ्छ भने मान्छे पूर्ण मुसलमान कसरी बन्न सक्छ? यसको लागि ठूलो ब्याख्या चाहियो। जुनकी यो सानो पुस्तिकामा लेख्न सिकन्न। यसले गर्झा म तपाई हरुलाई यी कुराहरु प्रस्तुत गर्दछु। जुन मुसलमान वन्नुका लागि सबै भन्दा महत्वपूर्ण र उत्तम छन्। जसलाई यस मार्ग को सबै भन्दा पहिला पाईला समझनु पर्छ।

शान्ति पूर्वक विचार गर्नुस् ! तपाई जुन "मुसलमान" शब्द भन्नु हुन्छ । त्यसको अर्थ के हो ? के मानिस आयाको पेटबाट "इस्लाम" लिएर आउँछ? के कुनै ब्यक्ति यस कुराले मात्र मुसलमान हुन्छ कि ऊ मुसलमानको छोरो र नाती हो ? के मुसलमान शब्द कुनै कुल, जाति-पाति व बंशको नाम हो ? के मुसलमान पनि यस्ते मुसलमान हुन्छ। जुनप्रकार एउटा बाहुनको छोरो बाहुन, क्षेत्रीको छोरो क्षेत्री, सार्कीको छोरो सार्की र दमाईको छोरो दमाई जन्मन्छ? यस प्रकारबाट एउटा मुसलमान यस कुराले मात्र मुसलमान हुन्छ कि ऊ मुसलमान कुल जाति-पाति वा बंशमा जन्मेको हुन्छ ? यी प्रश्तहरु तपाई समक्ष छन्। इस्लाम धर्म अनुसार यसको उत्तर के हो ? यस प्रश्नको उल्लेख यस प्रकार बाट गर्न सिकन्छ कि कुल, जाति-पाति तया बंशको नाताले मान्छे मुसलमान हुँदैन । बर इस्लाम स्वीकार गरी त्यसै अनुसार कर्म गरे पछि मात्र मुसलमान हुन्छ । यदि त्यो इस्लामलाई छाड़िदियो भने मुसलमान रहदैन्। कुनै ब्यक्ति बाहुन, क्षेत्री, सार्की, दमाई, यारु, मगर र नेवार आदि संसारको कुनै पनि जाति किन न होस्। जब उसले इस्लाम स्वीकार गय्यो त ऊ मुसलमान मयो र अकॉ ब्यक्ति जुन मुसलमानको घरमा जन्मेको छ। यदि ऊ इस्लामको अनुकरण गर्न छाड़िदियो भने इस्लामको नियम बमोजिम इस्लामबाट खारेज भइहाल्छ जस्तो कि कुर्आनमा अल्लाहले भनेको छ:-

"या अय्योहन्तासो इन्ता खलक नाकुम िमन ज़करिवें व उन्सा वजअल्नाकुम शोऊबों व कबाइला ले तआरफू इन्ना अक र + म + कुम इन्दल्लाहे अतकाकुम" (सूरः हुजुरात)

अर्थ :-

"हे मानव हो सुन् ! मैले तिमीहरूलाई एक लोग्ने र एक स्वास्नीबाट जन्म दिएको छुँ र मैले तिमी हरूलाई अनेकों जाति वर्गमा बनाएको छुँ। जसले गर्दा एक अर्काको आदर गरेर एक अर्कोलाई चिनोस्। अल्लाहको निकट र उसको मायालु उही ब्यक्ति हुन्छ, जुन सबै भन्दा ठूलो धर्मात्मा होस्। अल्लाहको दृष्टिमा जात पात र साना, ठूला, धनी, गरीब, गोरो, कालो आदिको कुनै भेद भाव छन्।"

म यसलाई साधारण उदाहरण द्वारा समझाउँछु। जसबाट प्रष्ट हुन्छ कि इस्लाम कुनै जाति पातीको नाम होइन्।

उदाहरण नं० (१)

हजरत नूह अलंहिस्सलाम नाम गरेका एउटा महान ईशदूत रही उनी यस संसारमा लगभग ६४० वर्ष सम्म जिवित थिए । उनी अल्लाहका परम भक्त र मायालु थिए । तर उहाँको स्वास्नी र छोरो उहाँको कुरा र अल्लाहको कुरालाई छाड़ेर दैत्यबादी भए । अनि पिछ अल्लाहले उनको स्वास्नी र छोरोलाई महान बाढ़ी द्वारा बिनाश गरिदियो ।

यसदाट पिन प्रष्ट के हुन्छ भने इस्लाम कुनै जाति वा वंशको नाम होइन् । यदि जाति व बंशको नाम इस्लाम र मुसलमान भएको भए त नूह अलैहिस्सलामको छोरा र स्वास्नी पिन मुसलमान हुन्थे ।

उदाहरण नं० (२)

हजरत इब्राहीम अलैहिस्सलाम पिन एउटा प्रख्यातं ईश्वृत थिए। तर उहाँको बुवा र मुमा मूर्ति पूजक थिए। मूर्ति पूजक मान्न होइनन्। बरु मूर्तिहरुलाई आफै बनाएर बेचो जीविका चलाएका थिए। यसले गर्दा तिनीहरु काफिर वर्गका थिए। तर इम्राहोम अलैहिस्सलामले बालक-काल मै आफ्नो अल्लाहलाई चिनेर उसको भक्त बनेर अल्लाहकै आज्ञा अनुसार कर्म गर्न थाने। जसले गर्दा पिछ अल्लाहले उनलाई आफ्नो दूत बनायो र यस प्रकार उनी इस्लाम धर्मका नायक भएका थिए।

यसबाट पनिके सिद्ध हुन्छ भने मुसलमान कुनै जाति र बंशको नाम होइन । यदि जातो व बंशको नाम इस्लाम र मुसलमान भएको भए त इब्राहीम अलैहिस्सलाम मुसलमान र इस्लामको नायक हुने थिएनन् ।

उदाहरण नं० (३)

वर्तमान कालमा हेरों भने हामीलाई प्रवट रुपले थाहा हुन्छ कि मुसलमान र इस्लाम कुनं जाति पातोको नाम होइन्, किन भने जुन ब्यक्तिहरुले हिजो मुसलमान भएका थिएनन्। तिनीहरु संग हामीहरुले र हामीहरु संग तिनीहरुले भेद भाव र छुवा-छूत राख्दथ्यों। तर जब त्यही ब्यक्तिहरु आज मुसलमान हुन्छन अर्थात इस्लाम स्वीकार गर्छन् भने हामीले तिनीलाई र तिनले हामीलाई आफ्नो दाई भाइ सरह समझन्छो र भेद भाव वा छुवा छूतको भावना राख्दैनों। यहाँ सम्म कि एउटै थालीमा बसेर खान थाल्छो। जुन की अरु धर्ममा सायद छैन् र यो इस्लामको विशेष खूबी हो। इस्लाम धर्मले नैतिक, बौद्धिक, सामाजिक एवं धार्मिक स्तरले समान रुपले ब्योहार गर्न दर्शाउँछ।

उपरोक्त उदाहरणबाट सिद्ध हुन्छ कि इस्लामको जग जाति, पाती वा बंश माथि निर्भर छैन । अल्लाहको यो सब भन्दा महान धन अर्थात मुसलमान हुनको पद र दर्जा जुन हामी तपाई लाई प्राप्त छ, त्यो कुनै बंशीय चीज होइन् जस्तै—आमा बुवाको सम्पत्ति हुन्छ कि आमा बुवा बिते पिछ

स्वयं तपाईलाई उत्तराधिकारीको हैसियतले मिल्छ तथा आजीवनकाल सम्म तपाईको साथ रहन्छ र तपाई लाई त्यो सम्पत्ति प्राप्त गर्न प्रयास गर्नु पर्देन् । तर इस्लाम धर्म प्राप्त गर्नका लागि तपाईको स्वय सुप्रयास अनिवार्यछ। तपाईले यसलाई प्रयास गरेर प्राप्त गर्न चाहेमा मात्र पाउनु हुन्छ । यदि लापरवाही गर्नु भयो भने तपाई यसबाट बंचित भइहाल्नु हुन्छ। अब माथि उल्लेखित कुरोमा ध्यान दिदा त प्रष्ट हुन्छ कि मान्छे इस्लाम स्वीकार गरे पिछ मुसलमान हुन्छ । अब यहाँ एउटा प्रश्नके उठ्छ भने इस्लाम स्वीकार गर्नुको अर्थ के हो ? के इस्लाम स्वीकार गर्नुको अर्थयो हो कि जून ब्यक्ति मुखबाट भनोस् म मुसलमान हँ, त्यो मुसलमान भइहाल्छ ? अथवा इस्लाम ल्याउनको अर्थ यो हो, कि जुन प्रकार एउटा बाहुन आफूले न बुझो समझीकन संस्कृतको केही श्लोक पढ़छ त गुरु र पंडित कहलाउँछ । ठीक त्यस्तै प्रकारबाट एक ब्यक्तिले अर्बीको केहो शब्द न समझीवृझीकन मुख द्वारा भन्छ भने त्यो मुसलनान हुन्छ? यस प्रश्नको प्रतिबाद इस्लामिक नियमले यस प्रकारबाट गर्न सिकन्छ कि त्यस्तो बयक्ति मुसलमान हुदैन ।

इस्लाम स्वीकार गर्नुको अर्थ यो हो कि हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलंहे बसल्लमले जुन उपदेश दिनु भएको छ, पहिला उसलाई बुझी समझी हृदयसे स्वीकार गर्नु, दोस्रो त्यही उपदेश बमोजिम कर्म गर्नु हो। जसले उपदेशको पालन र कर्म गर्छ, ऊ मुसलमान हो र जसले त्यस्तो गर्दैन् ऊ मुसलमान होइन्।

यस कुराबाट के सिद्ध हुन्छ भने इस्लाम प्रथम इस्लामी शिक्षाको नाम हो र दोस्रो कर्म गर्नुको नाम इस्लाम र मुसलमान हो। शिक्षाको बारेमा रम्नुलुल्लाह सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमको धेरै अमरवाणीहरु छन्। जसमध्ये केही यहाँ प्रस्तुत गर्दछु।

(क) "त+ल+बुल इल्मे फरीज़तुन अला कुल्ले मुस्लेमिन व मुस्लेमितन्" (इंडने माजः) र बैहकी अर्थः— बोस्वीस निम्नस्तरको छ। (ज़र्झ्फ)

> हरेक मुसलमान (स्त्री र पुरुष) लाई इस्लामी शिक्षा आर्जन गर्नु अनिवार्य छ ।

(ख) "अन इब्ने अब्बासिन काला तदारोसल इस्मे साअतम मिनल लेले खंरुम मिन यिहया एहा"। (यो हद्दीस जिस्कातको पहिलो भाग पेज नं० ३६ मा छ) (दारमी)

अर्थ :- "

हजरत इब्ने अब्बासबाट प्रमाणितके छ भने रसूलुल्लाह सल्लल्लाही अलहे वसल्लम्ले भन्नु भएको छ शिक्षा

(2)

टिप्पनी: पहिलो हदीस मा सुरूलेमतिन को शब्द इब्ने माजः र बैहकी मा मोजूद छैन। एक घंटा सिक्तुर सिकाउनु पूरा राती पूजा गर्नु भन्दा बेश छ ।

कुर्आनमा अल्लाहले भनेको छ- "इक्रा बिस्मे रिब्बकल्लजो खलक । खलकल इन्साना मिन अलक् । इकरा व रब्बुकल अकरमुल्लजो अल्लमा बिल क्लम । अल्लमल इन्साना मालम यालम" । (कुर्आनको तीसौ पारामा छ)

अर्थ:- (स्रा अल-अलक्)

आपनो अल्लाहको नाम लिएर पढ़। जसले जन्म दिएको छ, जसले मानवलाई रगतको डल्लो (वीर्य) बाट बनाएर जन्म दिएको छ। तिमी पढ़दैगर। तिस्रो अल्लाह बड़ो कृपालु छ। जसले कलम द्वारा शिक्षा सिकायो। जसले मानव लाई न जानेको कुरा सिकायो।

उक्त हदीस र कुर्आनको अर्थ एउटा उर्दूको कविज्यूले आफ्नो कवितामा यस प्रकार गर्नु भएको छ:—

पिघलना इत्म की खातिर मिसाले शमा ज़ेबा है। बगर इसके नहीं पहचान सकते हम अल्लाहक्या है।।

यस बाहेक कुर्आन र हदीसको अनेकों ठाउँमा विद्या प्रशंसाको बारेमा उपदेशहरु उल्लेखित छन् ।

एक ब्यक्ति बिना शिक्षा बाहुन, क्षेत्री, मगर र सार्की आदि संसारको कुनै पनि जाति रहन सक्छ किन भने ऊ

आपनो आमा बाबुको कुलमा जन्मेको हुन्छ। यसले गर्बा आपने आमा बाबुको कुलमा नं कायम रहन्छ। तर एक मुसलमान बिना शिक्षाको पूर्ण मुसलमान रहन सक्देन, किन भने मुसलमान शब्द कुने कुल व बशको नाम होइन। बरू ज्ञान र शिक्षाले गर्दा मन्छे मुसलमान हुन्छ। जस्तो कि माथि उल्लेख भइसकेको छ। जब सम्म कसंलाई यो ज्ञान हुँदेन, कि हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलेहे वसल्लमको उपदेश के हो? तब सम्म उसमाथि कसरी विश्वास र ईमान ल्याउन सक्छ र कसरी इस्लामको तरीकाले कर्म गर्ने सक्छ? यस बाट के प्रष्ट हुन्छ भने अज्ञानी ब्यक्तिलाई मुसलमान हुन असंभव छ।

एक हिन्दू र एक मुसलमानमा वास्तविक भिन्नता नामले हुँदैन, जस्तो उसको नाम राम प्रसाद, हरिशंकर आदि हो। यसले गर्दा ऊ हिन्दू हो र यसको नाम अब्बुल्लाह, अब्दुर्रहमान आदि हो। यसले गर्दा यो मुसलमान हो। ठीक यस्ते प्रकारबाट दुबैमा पोशाकबाट पनि फर्क पर्देन, कि हिन्दूले धोतो लगाउँछ। यसले गर्दा ऊ हिन्दू हो र मुसलमान चाहि कुर्ता सुरुवाल लगाउँछ, यसले गर्दा त्यो मुसलमान हो। यसरी भोजनले पनि कुनै फरक पार्देन् कि मुसलमान मांसाहारी जाति हो र हिन्दू साकाहारी जाती हो। वास्तविक भिन्नता दुबैमा ज्ञान र कर्म ले हुन्छ। यदि हिन्दू जस्तै

मुसलमानको खान, लाउन र रहन सहम छ भने त बताउनुस, त्यस मुसलमान र हिन्दूमा कुन कुराको आधारमा फरक गर्नुहुन्छ र कसरी भन्नु हुन्छ ऊ हिन्दू हो र यो मुसलमान हो।

भाईहरु हो ! यो कुराहरु माथि मनन गर्नुस् । तपाई-लाई असल तरिकाबाट थाहा भइहाल्छ । अल्लाहको यो सबै भन्दा ठूलो दया हो, जसको लागि तपाईहरु उसको कृतज्ञता प्रकट गर्नुहुन्छ । त्यसमा सफलता र बिफलता इस्लामी शिक्षा माथि आधारित छ । यदि शिक्षित हुनुहुन्न र प्रयास गर्नु हन्तभने यो धनुर पद प्राप्त हुन असंभव छ। यदि इस्लामको केही भाग कसैलाई प्राप्त पनि भए छ भने त अज्ञानताको कारणले गर्दा हरेक बखत यो इर रहन्छ कि यस्तो महान दया र धन उसको हा<mark>तबाट जान सक्छ र</mark> उसलाई अज्ञानताको कारणले गर्दा थाहा हुन सक्दैन। त्यो त यही बुझ्छ म मुसलमान नै हूँ। तर वास्तवमा ऊ पूर्ण रुपले मुसलमान हुँदैन । जुन ब्यक्ति यो बुझ्दैन् कि इस्लाम र कुफ (इस्लामी कुरा अस्वीकार गर्नु) मा के फरक छ र तौहीद (एक ईश्वरबाद) र शिर्क (अनेक ईश्वरबाट) मा के फरक छ । तब सम्म त्यो पूर्ण मुसलमान हूँदैन । त्यसको उदाहरण यस प्रकार छ।

कुनै ब्यक्ति अँध्यारोमा कुनै अपरिचित ठाउँमा पुगोस् र

उसलाई बादो थाहा न होस् भने ऊत्यो काउँमा अलमला-उँछ र विचार गर्छ, कुन बादोबाट हिड़ने, पिंद त्यहो समयमा कुने चोर व ठग आयो र उसलाई अपिरिक्तित भएको हुनाले फकाई फुल्ल्याइ भन्न लाग्यो हे भाई हो! आऊ म तिमीलाई तिस्रो स्थानमा पुट्याइ दिन्छु, भने त्यो यात्रु विश्वास गरेर उसको पिंछ लाग्छ । हिड़दा हिड़दा बादो थाहा न भएको ले त्यो चोर कुबादो लगेर यात्रीलाई लुट्छ । यो घटना उस ब्यक्तिको लागि यस कारणले हुन्छ कि ऊत्यो ठाउँको बारेमा अनिम्न छ । यदि उसलाई वास्तविक बादोको जानकारी भएको भए न त बादो बिसंन्थ्यो, न कुने चोर ठगले उस-लाई चोनं ठग्न सहदथे।

यो कुराबाट के पुष्टि हुन्छ भने मुसलमानका लागि सबै भन्दा ठूलो भय इस्लामी शिक्षाबाट बन्चित हुनु छ। इस्लामी शिक्षाबाट बन्चित हुनु छ। इस्लामी शिक्षाको अभावले गर्दा त्यो बुझ्दैन् कुर्आन के सिकाउँ छ र हजरत मोहम्मद सल्लल्लाहो अलँहे वसल्लमले के उपदेश दिए र जानु भए छ? यस अज्ञान्ताले गर्दा त्यो ब्यक्ति आफै भ्रममा पर्न सक्छ र अरुले पनि उसलाई भ्रममा पार्न सक्छन्। यदि उसलाई इस्लामी शिक्षाको जानकारी छ भने ऊ अपनो जीवन इस्लामी तौर तरिकाले ब्यतीत गर्न सक्छ। जीवनमा जे जस्तो बिघ्न-बाधा र भ्रमजाल आए पनि ऊ तिनोहरुलाई पन्छाउन सक्छ। कुनै ब्यक्तिले त्यसलाई

भ्रममा पानं खोजे पनि ऊ भ्रममा पर्देन। जसलाई इस्लामको ज्ञान हुन्छ, त्यो त्यस्तो भ्रमबाट बच्न सक्छ।

भाईहरु हो ! म जुन शिक्षाको महत्व र आवश्यकता को उल्लेख गरिरहेको छु, त्यहो शिक्षा नै मुसलमान हुनु र रहनुका लागि इस्लामिक जगहो। यो कुनै सानो क्रुरा होइन । तपाई आफ्नो खेतीको उत्पादन बढ़ाउने र संरक्षण गर्नु, घर, गाई, भंसी, कलकारखाना र ब्यापार आदि, ग्रस्ता संसारिक कामको उन्नति र विकासको कार्यमा लापरवाही गर्नु हुन्न, किन भने यदि लापरवाही गर्नु हुन्छ भने हानि वा घाटा हुन्छ र भोको मर्नु पर्छ। साथै ज्यान जस्तो मायालु चीज नास भइहाल्छ । अब मलाई भन्नुस इस्लामी शिक्षा आर्जन गर्नुमा किन लापरवाही गर्नु हुन्छ । जस माथि तपाईलाई मुसलमान रहनु निर्भर छ। के इस्लामी शिक्षा बाट बंचित रहनाले यो भय छैन। कि ईमानदारिता जस्तो अमूल्य वस्तु नष्ट भइहाल्छ ? के ईमान ज्यान भन्दा मूल्यवान छैन् ? ईमान ज्यान भन्दा अवश्य नै मूल्यवान छ। तपाई ज्यानको रक्षा गर्नमा जति परिश्रम र ब्यवस्था गर्नु हुन्छ, के त्यो समय र परिश्रमको एक अयंश पनि ईम।न-दारिताको रक्षा गर्नका लागि दिनसक्तु हुन्त ?

मेरो भनाईको मतलब यो होइन कि तपाईहरु मध्ये हरेक ब्यक्ति धर्म गुरु (मौलवी) बन्न र ठूलो ठूलो किताब पढ़नमा आफ्नो उमेर को अधिकांस समय त्यसमा बिताउनुस्। मुसलमाम हुन र ईमानको रक्षाकालागि यति धेरै शिक्षाको आवश्यकता र्छन्। यसकालागि मेरो तपाईहरु सित बुद्दटा कुराको मात्र अनुरोध छ । प्रथम आफ्नो बाल-बालिकाहरूलाई इस्लामी शिक्षामा निपुण बनाउनुस् यस पछि सके सम्म संसारको कुनै पनि विद्या आर्जन गर्नुस् गराउनुस् केही फरक पर्दैन। अर्को कुरा के छ भने तपाईहरु चौबिस घंटाको दिन रात मध्येबाट एक घंटा प्रति दिन बिहान अथवा बेलुकी कुर्आन र हदीसको उपदेशहरु कुनै शिक्षित धर्मगुरु सित आर्जन गर्नुस् गराउनुस । जसले गर्दा यति ज्ञान त भइहालोस् कि कुर्आन जुन कार्य र उपदेश लिएर आएको छ, उसको विशेष अर्थ के हो ? साथै मोहम्मद सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले जुन शिक्षा चित्र भएको छ र जुन तरीकाले जीवन ब्यतीत गरी बिताउन उपदेश दिनु भएको छ, त्यही बमोजिम जीवन ब्यतीत गर्नुस । आफ्नो संसारिक स्वार्थको लागि जाडो, गर्भी, बर्षा, दिन रात र खेती पाती लगायत अन्य उद्यम एकं नासले गर्न सक्नेहरुले, आफ्नो ईमान एवं परलौकिक सुख शान्तिका कुराहरुको लागि के एक घण्टा समय ब्यतीत गर्न सक्देनम् र ? मानिसमा लग्न भने हुनु पर्छ ।

यस प्रकार बाट पाहा हुन्छ कि इस्लाममा शिक्षाको निकंठुलो स्थान छ र इस्लामी शिक्षाले ने इस्लामको

परिचय गराउन सक्छ।

अन्तमा अल्लाहसित के प्रार्थना छ भने हामी सबै मुसलमानहरुलाई इस्लामको शिक्षा आर्जन गर्न र त्यसं बमोजिम कर्म गर्नका लागि सदज्ञान र शक्ति प्रदान गरुन र साथै संसारिक भ्रमजाल र कुकर्मबाट बचाएर सुपथ मार्गमा पुज्याउन् (आमोन)

कलमए तैयबः को अर्थ

प्रत्येक मुसलमानलाई यो कुरा थाहा छ कि इस्लामको मूलमन्त्र "कलमए तैयबः" हो। यसलाई इस्लामको मूल ढोका र बैकुण्ठ (जन्नत) को साँचो पनि भन्दछन्।

जुन सुकै ब्यक्तिले पनि इस्लामको सीमाना यही मूल मन्त्र पढ़ेर प्रवेश हुन्छ । यो मूल मन्त्र पनि केही धेरै ठूलो छैन् । मूलमन्त्र यो हो—

"ला इलाहा इल्लल्लाहो मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह''।

हेर्न र पढ़नमा त यो लाह्नं ने सानो छ, तर यसको भार तीनलोक भन्दा बढ़ता छ । जस्तो कि हदीस शरीफमा रस्लुल्लाह सल्लल्लाहो अलैहे वसल्लमले बर्णन गर्नु भएको छ कि सातवटे पृथ्वो र सातवटे आकाशलाई तराजुको एकातिर राखी अर्को तिर मूलमन्त्र राखेर तौलिंदा खेरी सम्पूर्ण पृथ्वो र आकाशको पल्ला चाहि हलुको भइहाल्द छ । अर्थात उक्त पृथ्वोहर र आकाशहर भन्दा मूलमन्त्र गरुङ्गो छ । प्रलयको दिन जब सबै कर्महरुको नाप तौल हुने छ, त मूल-मन्त्रको भार धेरै हुन्छ ।

यही मूलमन्त्र मुसलमान हुनुको पहिलो आधारसिला हो । मूलमन्त्र पढ़ने बाबु र मूलमन्त्र न पढ़ने छोरा समेतमा यसले भिन्टता दर्शाउँ छ । यस्तरी यसबाट पढ़ने र न पढ़ने भनि दुईवर्ग बिभाजित हुन्छन् । न पढ़ने परिवारका सदस्य-लाई पढ़ने आमा, बाबु, दिदी, बहिनो र नातावालाहरुले समेत घृषा गर्न थाल्छन् । यहाँ सम्म कि इस्लामिक नियम अनुसार आफ्नो रगत-वीर्यबाट जन्मेको मूलमन्त्र न पढ़ने छोरा बुवाको उत्तराधिकारी हुन पाउँदैन, किन भने अ मूलमन्द्रा-लाई मान्दैन ।

अब यस कुरामा के बिचार गरीं भने यति ठूलो फरक जुन मान्छे र मान्छेमा मूलमन्द्रद्वारा भइहाल्छ । आखिर किन हुन्छ ? मूलमन्द्रमा के छ ? दुई चार शब्द माद्र छन् । के यी दुई चार शब्द भन्नाले आकाश पातालको जद्रो फरक हुन सक्छ ? यस कुरामा मनन गर्दा खेरी थाहा हुन्छ कि यसमा अवश्य केही कारणहरु छन् । मुखले माद्रा भन्नाले यती ठूलो फरक हुन सक्दन् । यसको मूल कारण "अर्थ" हो । शब्दहरुको शक्ति अर्थमा नै निहित छ । यदि अर्थ दुझिदंन र त्यो अर्थ हृदयमा बसदंन र उसको शक्तिले मन, बचन, कर्म आदिमा त्यस अर्थको प्रभाव पर्देन भने मुखले

निर्थंक शब्दको उच्चारणले केही फरक पार्देन्। म तपाई-लाई साधारण उदाहरण द्वारा यसलाई समझाउँछु। उदाहरण नं० (१)

यदि तपाईलाई जाड़ो लागेको छ भने तपाई मुखले रुई र भुई लाखौं चोटि भन्दं रहनुस् जाड़ो जाने छैन्। सिरक ओढ़े पछि माटा जाड़ो जान्छ।

उदाहरण नं० (२)

यदि तपाईलाई तिर्खा लागेको छ भने तपाई पानी, पानी नै भने पान तिर्खा मेटिदैन्। जब सम्म पानी खानु हुन्न, अर्थात पानी खाए पिछ माहा तिर्खा मेटिन्छ।

उदाहरण नं० (३)

यदि तपाईलाई कुनै रोग लागेको छ र तपाई असल औषधिहरु र ठूला डाक्टरहरुको नामको जप गरे पनि तपाईको बिरामीमा केही लाभ हुने छैन्। जब सम्म डाक्टर सित जचाएर औषधि खानु हुन्न। औषधि खाए माटा निको हुनु-हुन्छ।

ठीक यही किया इस्लाममा "मूलमन्द्राको" पनि छ । दुई चार शब्द भनिदिनाले मान्छे, मान्छेमा कुनै परिवर्तन हुँदैन । यो फरक र परिवर्तन कसरी हुन्छ भने पहिले ती शब्दको अर्थ बुझनुस् र त्यो अर्थ आत्माले स्वीकार गर्नुस् । अनि अर्थ बुझेर स्वीकार गरेर जब तपाई यी शब्दलाई आफ्नो मुखबाट उच्चारित गर्दा खेरि तपाईलाई यस्तो अनुभव होस् कि म प्रत्यक्षरुपमा अल्लाहको समक्ष र सम्पूर्णसंसारको समक्ष कित ठूलो कुराको सपथ लिन्छु। त्यो सपथ लिए पिछ तपाई माथि कति ठूलो जिम्मेवारी आई लाग्यो। जब तपाई यी जम्मै कुराहरु बुझेर प्रतिज्ञा गर्नु हुन्छ भने त्यस पिछ तपाईको मन, बचन, कर्मर बिचार एवं सम्पूर्ण जीवनमा यसै मूलमन्त्राको अधिकारं हुनु पर्छ । अब तपाईं आफ्नो बुद्धि, बिचार, मन, बचन र कर्ममा कुनै यस्तो कुरालाई स्थान दिनु हुँदैन् । जसमा मूलमन्त्रको विरोध होस् । मूलमन्त्र को कुरा मात्र सत्य छ भनि विश्वास लिनु पर्छ। तपाईको जीवन भरि यो मूलमन्त्र तपाईको अधिकारी हुन पर्छ। यो मूलमन्त्र स्वीकार गरे पछि तपाई अरू जातिहरू जस्तै मनमाना गर्न, खान, लाउन, हिड़न् र बोल्न पाउनु हुन्न । बरु तपाई अब यस मूलमन्त्रको अधोन हुनु भयो। यो मूल-मन्त्रले जे गर्न, भन्न, खान र लाउन आदि भन्छ, त्यही गर्नु, खानु र लाउनु पर्छ । जुन योक मनाही पर्छ, उसबाट बच्नु पर्छ। यस प्रकारबाट दृढ़ विश्वास र कर्म गर्नुको साथै मूल-मन्त्र पढ़े पछि मात्र मान्छे मुसलमान हुन्छ । यस प्रकारबाट मानिस र मानिसमा ठूलो फरक हुन्छ । जुन माथि उल्लेख गरिसकेको छु।

म अब मूलमन्त्रको अर्थ के हो ? र यसलाई स्वींकार गरे पछि कुन तथ्यको आधीनमा हुनु पर्छ । त्यसको बर्णन गर्छु । मूलमन्त्र यो हो—

"ला इलाहा इल्लल्लाहो मोहम्मदुर्रसूलुल्लाह" यसमा दुई खण्ड छ। पहिला "ला इलाहा इल्लल्लाहो" बोस्रो "मोहम्मदुर्रसूलुल्लाह"।

पहिलो खण्डको अर्थ हो— "अल्लाह बाहेक अरु कोही पूजनीय छैन"।

यसमा जुन "इलाह" को शब्द आएको छ । त्यसको अर्थ "खुदा व अल्लाह" हो र खुदा व अल्लाह त्यो शक्तिलाई मन्दछन । जुन तीनवर्ट लोकको खालिक, (जन्मदाता) मालिक, हाकिम, अन्नदाता एवं जिन्दगी र मृत्यु दिन सक्ने एक मात्र सर्वशक्तिमान होस् । साथै प्रार्थना, आराधना, सुन्न, स्वीकार गरि दिन सक्ने पनि योग्य होस् ।

अब जब तपाईले "ला इलाहा इल्लल्लाहो" भन्नु हुन्छ, त तपाईले पहिला के स्वीकार गर्नु हुन्छ भने यो संसार न त बिना खुदाको बनेको छ र न त यस संसारको अनेकों खुदा छन्। वास्तवमा यस संसारको खुदा छ र त्यो खुदा एक मात्र छ। उसको कोही साझी र सहारा छैनन्। उस बाहेक अरु कोही खुदा छैन। अर्को कुरा के हो भने खुदा नं तीन लोकको मालिक हो। तपाई र संसारको हरेक वस्तु उसको

हो। जीवन मरण, भोजन, दुःख, सुख, हानि-लाभ जो हुन्छ त्यो उसैको तर्फबाट हुन्छ। यसो हुनाले उसै सित डराउनु पर्छ। केही माग्नु छ भने उसै सित माग्नुस् र उसैको सामुन्ने नतमस्तक हुनु पर्छ। अर्थात पूजा बन्दगी, उपासना आदि उसैको गर्नु पर्छ। खुदा बाहेक अन्य कोही पूजनीय छैन्।

यो बचन बद्धता तथा प्रतिज्ञा हो, जुन "ला इलाहा इल्लल्लाहो" पढ़ेर आफ्नो अल्लाहको समक्ष गर्नु हुन्छ । अब यसको विपरीत कुनै कार्य गर्नु हुन्छ भने तपाईको जिभ्रो जसबाट प्रतिज्ञा गर्नु भए छ र हात, खुट्टा तथा शरीरका एक एक रों र संसारमा भएका हरेक वस्तु जसको सामुन्ने तपाई झूठा सपथ खानु भएको थियो। तिनीहरु तपाईको विरोधमा अल्लाहको अदालतमा सत्य गवाही दिनेछन् कि तपाई झुठा हों । तपाई त्यहाँ आफूलाई एकदम निरास र असहाय पाउनु हुनेछ। तपाई मात्र होइन बरु यहाँ सम्म कि वकील र बक्ताहरु जुनकी संसारको अदालतमा कानुनहरुको हेरफेर गर्छन्। त्यहाँ तिनीहरु पनि स्वयम तपाई जस्ते मजबूर हुन्छन्। तिनीहरुका समेत त्यहाँ केही लाग्दैन। खुवाको अदालत यस्तो छैन कि तपाई झूठा गवाही र झूठा प्रमाण दिएर बांच्न सक्नुहुन्छ । संसारका गवाहहरु झूठो बोल्न सक्छन । तर खुदाको गवाह एकदम

सत्यछन् र सत्यनै बोल्दछन् । यस संसारका पुलिस र कर्म-चारीहरु घुस खानसक्छन् । यसले गर्दा घुस दिएर उनीहरुबाट बच्न सिकन्छ । तर खुदाको पुलिस र कर्मचारीहरु घुस खाँदैनन् । यस संसारमा हािकम अन्याय गर्न सक्छन् तर खुदा यस्तो हािकम हो कि त्यो कहिल्ये अन्याय गर्दैंन । त्यो न्याय नै गर्छ । अनि खुदाले फैसला गरी आफ्नो जेल-खानामा पठाउँछ भने त्यसबाट भागेर कोही कहाँ जानसक्छ?

यसले गर्दा मूलमन्त्र स्वीकार गर्दा खेरि उक्तकुराहरु ध्यानमा राखी स्वीकार गर्नु पर्छ। यदि मुलमन्त्रको आज्ञा पालन गर्नसक्तुहुन्न, भने स्वीकार न गर्नुस् किन भने इस्लाम धर्ममा कसैलाई जबरजस्ती मुसलमान बनाउन आदेश पनि छैन्। जस्तो— कि कुर्आनको तेस्रो पारा सूरः बकरः मा छ।

उक्त कुराहरु मूलमन्द्रको पहिलो खण्डको अर्थ हो। दोस्रो खण्ड ''मोहम्मदुर्रसूलुल्लाह'' को अर्थ हो ''मोहम्बद सल्लल्लाहो अलेहे वसल्लम अल्लाहका सेवक र रसूल (संदेष्टा) हुन"।

अब तपाईले मूलमन्त्रको दोस्रो खण्डमा के स्वीकार गर्नु भयो भने मोहम्मद सल्लल्लाहो अलेहे वसल्लम नै अल्लाहका संदेष्टा हुन्। उहाँको माध्यमबाट अल्लाहले आपनो कानून र आदेशलाई हामी-तपाई र संसारको समक्षमा पुट्याएको छ । अल्लाहलाई सम्पूर्ण पृथ्वी र आकाशको मालिक र अन्नदाता आदि माने पछि जस्तो कि— माथि उल्लेख छ, यो सिद्ध हुन्छ कि त्यसको असंशोधनीय कानून, नियम र आदेश के हो ? जसको पालन गर्नाले ने त्यो खुशी हुन्छ र त्यस नियम कानूनको उलंघन गर्नाले त्यो क्रोधित हुन्छ ।

यी सबै कुराहरु नै बताजनकालागि अल्लाहले मोहम्मद सल्लल्लाहो अलेहे वसल्लमलाई आफ्नो संदेश वाहक बनाएर आफ्नो कानूनको किताब (कुर्आन) लाई हामी सम्म पठायो र उहाँले अल्लाहको आदेश अनुसार आफ्नो जीवन ब्यतीत गरि हामीलाई त्यस्तो कुराको तालिम दिनु भयो। यसले मुसलमानहरुले पनि उनैको तरिकाको अनुकरण गरि जीवन ब्यतीत गर्नु पर्छ।

यस बाट थाहा हुन्छ कि जब तपाईले "मुहम्मदुरंसूलुल्लाह" भन्नु भयो त तपाईले के स्वीकार गर्नु भयो भने
जुन कानून, नियम र आदेश उहाँले लागु गर्नु भएको छ, तपाई
उसको पालन गर्नु हुन्छ। यदि तपाई उहाँको कानून, नियमलाई त्यागी संसारिक कार्यमा आपनो मनमाना बाटोमा
हिड़नु हुन्छ भने तपाई जस्तो झूठा र बेईमान कोही पनि
हने छैन।

यदि तपाई "ला इलाहा इल्लिंग्लाहो मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह"

को अर्थ बुझी समझी उसलाई स्वीकार गर्नु हुन्छ भने तपाई लाई प्रत्येक समयमा अल्लाहको कानुनको पालन गर्न पर्छ। उसको आज्ञा पालन गराउन कृनै पुलिस र हाकिम यस संसारमा दुब्टिगोचर न भए त पनि मूलमन्त्र स्वीकार गर्ने ब्यक्तिलाई यो समझनु पर्छ कि खुदाको पुलिस, हाकिम, अदालत र सम्पूर्ण कुरा उसको समक्ष नै छ। मूलमन्त्र स्वीकार नगर्नेहरुको लागि न त खुदाको डर हुन्छ न त उसको नियम कानूनको, तर यदि एक मुसलमान यस्तो सोचेर कि खुदाको पुलिस र हाकिम संसारमा देखा पर्देनन्। यसले उसको कानूनको पालन न गर्नु सजिलो छ र संसारको पुलिस र हाकिम जहाँ पनि छन्। अतः उनको कानून भंग गर्न गाह्नो हुन्छ भने त यस्तो गलत बिचार धारा राख्ने ब्यक्तिको बारेमा सका कुरा भन्छु कि ऊ मूलमन्त्रलाई स्वीकार नगरी आफ्नो आत्मालाई धोका दिन्छ र पारलौकिक लाभबाट आफूलाई मुक्त गर्छ। जब कि अन्तमा त्यसलाई पछताउनु बाहेक केही हात लाग्दैन। अब यसै संदर्भमा अर्को कुराको तर्फ तपाई को ध्यान आकर्षित गराउन चाहन्छु।

तपाई मूलमन्त्र पढ़ेर यो स्वीकार गर्नु हुन्छ कि संसारमा भएका हरेक वस्तुहरुको मालिक अल्लाह नै हो। अब प्रश्न छ कि मालिक को अर्थ के हो? मालिकको अर्थ यो हो कि तपाईको ज्यान, हात, खुट्टा, आँखा र शरीरको कुनै पनि अंग तपाईको आफ्नो होइन, जग्गा जमीन, खेती-पाती, जनावर जसवाट तपाई लाभ उठाउनु हुन्छ। त्यस मध्ये कुनै पनि वस्तु तपाईको होइन सबैको मालिक अल्लाह हो। तपाई आफ्नो ज्यानको मालिक समेत हुनुहुन्न। यो यस प्रकारबाट स्पष्ट हुन्छ कि यदि तपाई आफू नै मालिक भएको भए शरीरको कुनै पनि अग तथा कुनै वस्तु-हरुलाई बिसन्चो हुन दिनु हुन्नथ्यो, किन भने कुनै पनि मालिकले आफ्नो कुनै पनि चीजलाई नराम्रो देखन चहिन्हेंन। तर आफू पनि कहिले काहीं बिरामी भइन्छ र आफ्नो सामान जहान परिवार र जनावर आदिलाई दुःख हुन्छ र कोही मर्छन पनि, त्यसमा हामीले केही गर्न सक्देनों।

यसबाट के याहा हुन्छ भने वास्तवमा संपूर्ण संसारमा
भएको हरेक वस्तुको मालिक अल्लाह ने हो। अल्लाहले
तपाईलाई उक्त कुराहरु अनुदान र धितो स्वरुप प्रदान
गरेको छ। "मालिक" भन्ने शब्दलाई स्वीकार गरे पिछ
तपाईलाई यो भन्न हक छैन कि ज्यान, शरीर, जहान,
परिवार व अमुकवस्तु मेरो हो र म यसको मालिक हूँ।
वास्तवमा यदि तपाई आत्मामा विश्वास गरेर सबै को
मालिक अल्लाहलाई मान्नु हुन्छ भने दुई कुराको बारेमा
ध्यान दिनु अनिवार्य छ।

प्रथम-त जब मालिक अल्लाह हो र उसले हामीलाई आफ्नो चीज र अधिकार धरौटीको रुपमा सुम्पेको छ, अनि त मालिकले जुन किसिमले भन्छ, त्यही बमोजिम हामीले ती चीज र अधिकारहरुको उपभोग गर्न पर्छ । यदि मालिकको आदेश को विपरीत कार्य गर्न् हुन्छ भने यो धोकाबाजी हो। तपाई आफ्नो हात, खुट्टा अल्लाहको इच्छा विपरीत हल्लाउन सक्तु हुन्त । ठीक यस्तै प्रकारबाट आँखा र कानबाट कुनै कुरा देख्न र सुन्न सक्नुहन्न, न कुनै चीज खान सक्तु हुन्छ, साथै खेती ब्यापार, जहान, परिवार, छोरा छोरीबाट समेत पनि अल्लाहको इच्छा विपरीत लाभ उठा-उन सक्तु हुन्त । उक्तकुराहरु अल्लाहकै इच्छानुसार भोग गर्नु पर्छ । यदि उसको इच्छानुसार भोग गर्नु हन्त भने बेईमान सरह हुनु हुन्छ । जस्तै— अर्काको धनमाल कब्जा गर्ने लाई भन्तु हुन्छ कि फलानो बड़ो बेईमान छ। यस प्रकारबाट यदि तपाईले पनि अल्लाले दिएको वस्तुहरुलाई आफ्नो समझेर आफ्नो इच्छा बमोजिम प्रयोग गर्नु हुन्छ भने बेईमानीको दोष तपाई माथि पनि आउँछ । यदि अल्लाहको इच्छानुसार प्रयोग गर्नाले केही हानि हुन्छ भने होस्, ज्यान गए जाओस्, हात खुट्टा र सन्तान आदिको हानि हुन्छ भने होस्, धन माल नष्ट हुन्छ भने होस्, तपाईलाई पीर मान्नु पर्दैन । किन भने जब उसको चीज हो र उहीले हानि हुन मन पराउँछ त उसको हक छ जस्तो चाह्न्छ उस्तै गर्छ।
यदि मालिकको आदेशानुसार तपाई कार्य गर्नु भएन र
त्यसमा कुनै किसिमको हानि हुन्छ भने निःसन्देह तपाई
अपराधी हुनु हुन्छ, किन भने अर्काको चीजलाई बिगार्नू र
नष्ट गर्नु भयो। यहाँ सम्म कि यदि तपाईले मालिको इच्छा
विपरीत आत्महत्या गर्नु भयो भने त्यो पनि अपराध नै
हुन्छ।

द्वितीय-मालिक ले जुन चीज दिएको छ, त्यो मालिक के निम्ति खर्च गर्नु हुन्छ भने कसे माथि उपकार गर्नु भएन। यस संदर्भमा यदि तपाईले अल्लाहको बाटोमा केही दिनु हुन्छ अथवा कसैको सेवा गर्नु हुन्छ, यहाँ सम्म कि आपनो ज्यान पनि उसको आदेशानुसार अपर्ण गर्नु हुन्छ भने अल्लाहको दृष्टिमा कुने महान कार्य गर्नु भएन। जुन तपाईको लागि महानकार्य थियो। तपाईले त्यती मात्र गर्नु भयो, जुन मालिकको हक तपाई श्राथि थियो। त्यो ईमान्दारोका साथ पूरागरि दिनु भयो। यो कुनै यस्तो कुरा होइन्। जस माथि कोही घमण्ड गरोस् र ऊ समझोस् म ठूलो कार्य गरेको छु।

स्मरण रहोस् ! सच्चा मुसलमान खुदाको बाटोमा केही दान व कुनै प्रकारको उपकार र सुकर्म गरेपछि घमण्ड गर्दैन्। बरु नम्रता र उदारता प्रकट गर्छ। घमण्डले शुभकार्यलाई नष्टगरि दिन्छ । जसले नाम चल्न र प्रसंशा का लागि कुनै धर्म कार्य गर्छ भने त्यो परलोकमा (खुदा कहाँ) कुनै पनि पुण्य पाउँदैन् । अर्थात उसले-संसारमा आपनो कार्यको फल माग्यो र कर्म द्वारा प्रसंशाको रूपमा उसलाई संसारमा प्राप्त भयो ।

साथी भाईहरु हो ! आफ्नो मालिको दया हेर ! उसले आफ्नो चीच तपाईबाट फिर्ता लिन्छ र भन्दछ । मैले यो वस्तु तिमीबाट किनेको छु र म यसको सट्टामा तिमीलाई स्वर्ग (जन्नत) दिन्छु । "अल्लाहो अकबर" अर्थ — अल्लाह सबं भन्दा महान छ । के महान अल्लाहको दयाको पनि केहो सीमा छ ? उसको दयाको सीमा छन । उसको दया असीमित छ। पवित्र कुर्आन को सूरः तोबामा अल्लाहले आफ्नो ब्योहार र दयाको बर्णन यस प्रकार गरेको छ —

"इन्नल्लाहश्तरा मिनल मोमिनीना अनफोसहुम व अमवालहुम बिअन्ना लहोमुल जन्नता"। अर्थ-अल्लाहले ईमान्दारहरु सित उनीहरुको ज्यान र माल-सामानहरु किनेको छ। यसको सट्टामा उनीहरुलाई स्वंग दिन्छ।

मालिकको यो दया र ब्योहार तपाई संग छ । अब आफ्नो कर्तव्य र कर्म माथि पनि शान्ति पूर्वक विचार गर्नुस्।

जुन चीज अल्लाहले तपाईलाई धरौटीको रुपमा दिएको थियो। त्यो फेरि तपाई सित स्वर्ग जस्तो ठाउँदिएर किनेको छ। तर तपाई उसलाई अकिको हातमा बिक्रो गर्नुहुन्छ र उसको सट्टा अधम मोल लिन् हुन्छ । तिनिहरु तपाईबाट अल्लाहको इच्छा विपरीत कार्य लिन्छन् र तपाई यो ठानेर काम गर्नु हुन्छ कि अन्नदाता तिनै हुन् । तपाईले आफ्नो बृद्धि बिचार तथा आफ्नो शरीरको श्रम सम्म बेच्नु हुन्छ र अल्लाहका शत्रु किनेर अल्लाहको विरोधमा कार्य गराउँछन् । जस्तै-बुद्धि विचारलाई अल्लाहले सुकर्मका लागि प्रदान गरेको छ। तर तपाईले त्यसलाई कुकर्ममा प्रयोग गर्नु हुन्छ। यस्तरी हातले नराम्रो कुरा लेख्नु र गर्नु, आँखाले नराम्रो क्रादेख्नु, खुट्टाले नराम्रो ठाउँमा जानु र मुखले झुठो कुरा बोल्नु, जुन पिवत्र कुर्आन र हवीसको विरोधमा छ गर्नु हन्छ। इस्लाम धर्मानुसार यो धोकाबाजी र महापाप हो । संसारमा यस्तो घोका गर्ने ब्यक्ति माथि जालसाजी र बेईमानीको मुद्दा दायर हुन्छ। के अल्लाहको अदालतमा यस्तो झूठा प्रतिज्ञा गर्ने र बिकेको वस्तुलाई अर्काको हातमा बेच्ने माभि मुद्दा दायर हुँदेन् ?

याद राष्ट्रनुस् ! अल्लाहको दरबारमा देर छ अन्धेर छैन् निःसन्देह यस्तो ब्यक्ति माथि मुद्दा दायर हुन्छ र त्यहाँ उसको शरीरको अंगहरुले गरेका कुकर्महरुको गवाही स्वयं ती अंगहरुले अल्लाहको सामुन्नेमा दिन्छन् । अनि पछि उसलाई अल्लाहको दण्ड सजाए भोग्नका लागि नर्कमा पठाइन्छ ।

तसर्थ इस्लामको मूलमन्त्र पढ़दा र कबूल गर्दा खेरि माथि उल्लेखित कुराहरुमा विशेष ध्यान दिएर प्रतिज्ञा गर्नु पर्छ र उसे बमोजिम जोवन ब्यतीत गर्नु पर्छ। जसले गर्दा दुबे लोकमा सफलता प्राप्त होस्। यो मूलमन्त्रको संक्षिप्त ब्याख्या र अर्थ हो।

अन्तमा अल्लाह सित हार्दिक प्रार्थना के छ भने हामीलाई हरेक भ्रम र संकटबाट बचाएर सदज्ञान र शक्ति तथा भक्ति प्रदान गरुन्। जसबाट हामीहरुले इस्लामको नियम बमोजिम जीवन ब्यतीत गर्न सकौं। (आमीन)।

*** संकल्प ***

म आफ्नो यस सानो लिखित कार्यको पुष्यलाई आफ्नो आमा बुवालाई संकल्प गर्वछु। स्नर्को अपार माया र स्नेह तथा हार्विक आशिर्वाव र ग्रुमकामनाहरुले मलाई बुद्धि विवेक प्रदान गन्यो र म समाज सेवी बन्न भौकापाएँ। मेरो अल्लाह मेरो यस संकल्पलाई स्वीकार गरी मेरो आमा बुवालाई मुस्ति प्रदान गरन (आसीन) 000000000000000000000000000000000

^{सेवक-} मोहम्मद इदरीस नेपाली महुवा न०पं० तौतिहवा कपिलबस्तु (नेपास)